

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50kr.
 Három óra 1 frt 25kr.
 Előfizetési pénzek postautalványai küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszerért 6 kr., többszörért 5 kr. fizetendő.
 Helygond minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összekötötésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

14546/1899. sz. Barsvármegye alispánjától.

Meghívó.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságá, a folyó évi márczius hó 23-án tartott évnegyedes közgyűlésében 148. szám alatt hozott határozatában kijelentett rendelkezésnek megfelelően 1899. évi szeptember hó 28-án délelőtt 10 órakor Ar.-Maróthon a székház nagy termében évnegyedes közgyűlést tart, melyre Barsvármegyei törvényhatósági bizottságának tagjai meghivatnak.

Ar.-Maróth, 1899. évi szept. hó 15-én.

Simonyi Béla,
alispán.

II.

4570/899.

Hirdetmény.

Léva város képviselő testülete homok aknázás céljaira megfelelő terület megvételeit vévén célba, — az özveggy Kaizer Mihályné és Mácsai Lukács szőlőtulajdonosok által benyújtott ajánlatok felett s a vétel tekintetében hozandó határozatát az 1886. évi XXII. t.-cz. 110. §-a rendelkezésének megfelelőleg, — miután — folyó évi augusztus hó 30-án a közgyűlés törvényes számban meg nem jelent, — ismét 30 nap közbevetésével f. hó 30-ik napjára kitűzött ülésének tartotta fenn; miről a képviselő-testület tagjait a hivatkozott § értelmében a gyűlésen való megjelenést kérve — ezen hirdetmény utján is értesitem.

Léván, 1899. szeptember hó 15.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Az új vasut.

Még abban az időben, mikor a párkány-nána—lévai vasutvonal épült, tervezték Lévának Nyitrával való összeköttetését. Az osztrák magyar államvasutársaság terve volt Magyarország északnyugati részét különösen a Nyitra

és Garammellékét direkt összeköttetésbe hozni a külfölddel. Tudjuk jól, hogy ez időben állandóan napi rendszerben volt a Lundenburg—Nyitra—Lévai vasutvonal, állandóan tárgyalták, megvitatták, terveket készítettek s elvben finanszírozták az új vasutat, de azt is tudjuk, hogy mindebből nem lett semmi. Nem volt pénz s az erre épített tervek, mint a kártyavár, összedőltek.

A múlt héten ismét napirendre került ez a kérdés, noha ezuttal már más alakban. Nyitrának Lévával való összeköttetését ma is fontosnak tartják, azt újból megkísérelték, s reméljük is, hogy a kísérlet ez uttal sikerre is fog vezetni, a mennyiben a kérdés megoldása oly vállalkozó kezébe került, kinél a kivitelre minden előfeltétel megvan.

A magyar északnyugati helyiérdekű vasut részvénytársaság a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól előmunkálati engedélyt nyert a magyar kir. államvasutak Nyitra állomásától Verebély, esetleg Lévaig kiépítendő rendes nyomtávolságú vasutvonalra.

Nagy fontosságúnak jeleztük ezen eseményt, tényleg az is. Ha egy pillantást vetünk az északnyugati Magyarország térképére, nyomban szemünkbe ötlök, hogy ez az új vonal a Nyitra, Zsitva és Garamvölgyét hozza direkt összeköttetésbe. Egy terjedelmes vidék, mely Magyarország gazdasági életében számottevő tényezőként szerepel, s melynek természetszerűleg megjelölt középpontján fekszik Léva városa, leendő megnyitva a világgforgalom számára.

A tengelyen való fuvarozás drágasága nagy akadálya volt eddig is ennek a vidéknek. A szállítási díjak kalkulációja igen sokszor a gabonakivitelre nagyon nyomasztólag hatott. Igen érdekes példával igazolhatjuk ezt ha Léva város hetivásárainak helypénz-

szedési naplójába tekintünk. A párkány-nánai vonal megnyitása előtt Léva város piacza oly kis területre szorult, hogy az egyes hetivásárokon a helypénzből e bevétel alig tett többet 50 frtnál, E hóban már olyan hetivásár is volt, a melyen a helypénzből 320 frt folyt be. S mi okozza ezt? Pusztán azon körülmény, hogy a Léva városának piacza összeköttetést nyervén a külfölddel a természet által kijelölt eme góczponton igen sok gabonakereskedő ad egymásnak találkozt. Sőt a mutatkozó előnyök következtében ezen kereskedők egyike-másika állandó raktárokat és megbízottakat tart fenn itten az ügyletek lebonyolítása céljából.

S már most az újonnan tervezett vasut kiépítése után az elősorolt forgalom s az általa biztosított előnyök csak növekedni fognak. A szállítás más irányban is megnyitván és könnyebbé tétetvén a vevők ennek arányában megszorodnak, s a termelő természetszerűleg könnyebben és magasabb áron értékesítheti terményeit.

Hallottuk azon érvet is, hogy az új vasut a piacok forgalmát megosztja s esetleg azt a létező piacok ellenében egy újonnan alakulandó piacra tereli. Ezen érvelés nem áll meg, már csak azért sem, mert a tapasztalás azt mutatja, hogy eddig számba sem vett községek emelkedtek kereskedelmi emporiumokká ott, hol a vasutat több ágbeli csomópontot képeztek. Hiszen az igen természetes valami, hogy menél nagyobb valamely ország vasut-hálózata, annál emelkedettebb annak kereskedelme is.

Azért tehát Lévának Nyitrával való összeköttetését csak örömmel üdvözölhetjük. Nem fogja ezen városok forgalmát sem egy más, sem egy harmadik város rovására rontani, hanem igen is emelni fogja mind a kettőt a magyar őstermelés megbecsülhetetlen előnyére.

lásnak és közismereteknek az egész életre kiható áldásos nyomait véste azoknak szívébe.

Az elhunytak életrajzát a családtól nyert adatok alapján a következő sorokban vázolom.

„Csak a kötelesség teljesítése tehet boldoggá” — mondá Széchenyi. — Jól értelmezte e nagy jelszót Dudich Ferencz elhunyt tagtársunk, — a ki Veszprémmegyében, Pápán, 1822. évi október hó 3-án iparos szüleitől született. — Kiváló tehetségekkel levén megáldva, különösen keresztapja, a kitünő kántor, Hajdú Gábor, pápai tanító tanácsára, szülei nem elégedtek meg a példás házi neveléssel, hanem beadták őt a mindig jeles vezetés alatt álló pápai benczés algimnáziumba, a melynek 4 osztályát szép eredménnyel elvégezvén, az 5-ik osztályt Keszthelyen, a 6-ikat Székesfehérvárott, a 7-iket Pesten hasonló eredménnyel elvégezte. — Az életerős ifju azonban betegeskedni kezdett, a miért tanulmányait nem folytathatván, gazdasági pályára lépett és Zala-Ujfaluban nyert alkalmazást. A szabad levegő visszaadta egészségét s vele a kedvet is visszatérni az elhagyott pályára, de már nem mint tanuló, hanem mint tanító; annál is inkább, mert keresztapja oldala mellett alkalma nyílt megtudni, hogy a tanítói rögös pályán is kínálkozik babér a hivatottak számára.

Hajdu Gábort a pápaiak még ma is emlegetik, mint jeles tanítót s még jelesebb kántort, kinek hatalmas hangja, átértett éneke minden gyászmise és temetés alkal-

A házasság és a társadalom.

Irtá: HANUSZ ISTVÁN.

(Folytatás.)

Földkörül tett utjában úgy is Schmarda, hogy Linc város Peruban paradicsom a hölgyeknek, purgatórium a férjeknek, — mert talán ott érvényes egész teljében az összehasonlítás, mit egy író tett:

A ki igaz vonzalomból házassodik, felelőseket kap; a ki pénzért nőül, asszonyt vesz el; a ki pedig csupán társadalmi állás kedvéért lép házasságra, urnót nyer. A feleség szeret, az asszony csak becsül, az urnó pedig megtúr. A feleség a tied, az asszony a házadé, az urnó a társaságé. A feleség egy véleményen van veled, az asszony kormányoz téged, az urnó pedig fölgyel rád. Ha beteg vagy, a feleség ápol, az asszony meglátogat, az urnó tudakozódik hogy létezőről. Feleséged osztzik a bánatodban, az asszony pénzedben, az urnó segít csinálni adósságot is. Ha meghalsz, a feleség megsirát, az asszony megsajnál, az urnó pedig gyászruhát ölt, — jól is áll az mindenkinek.

Más író ez a themát így variálja: A leányból feleség lesz, a háziasszonyból asszony, az urhölgyből irnő. A feleséggel mindenben megegyezünk, az asszonnyal megnyugszunk, az urnóval megvagyunk, úgy a hogy. A gazdaságot a feleség viszi a házat az asszony, a hangot az urnó. A feleséggel sétálni megyünk, az asszonyt ki viszzük, az urnót elkísérjük. Az feleséggel megférünk egy szobában, az asszonynak külön szoba kell, az urnónek egész lakosztály. A feleség így szólit: „Édes férjem”, az asszony: „Uram!” az urnó: „Hallja ön?” A feleséggel lelki nyugalomban élünk, az asszonnyal apró-cseprő baj között, az urnóval egy kedvűen. A feleség csirógat, az asszony hizeleg, az urnó szemrehányást tesz. A feleséggel egy tálból eszünk, az asszonnyal egy ételből, az urnóval talán csak egy asztalnál. A feleség ruhát vesz, az asszony szövetet, az urnó csak selymet és bársonyt.

1897-ben Magyarországon 130281 házasságot kötöttek; legtöbbet szeptemberben a városok lakossága, mivel a mezei munka halmozottsága és az új bor hiánya a föld-

mával könyveket csalt a szemekbe. Töle sajátította el Dudich azt a kellemes éneklést, a mely őt a hivek előtt oly kedvelté tette.

A tanítói pályát Csornán kezdte meg 1842. évi márcz. 1-én. — Ugyanez év aug. hónapjában Rába-Patonára ment segédtanító-
 nak. — 1845—1847-ig elvégezte az esztergomi tanítóképző-intézetben a tanfolyamot, hol a szelid lelkű „István bácsi”, Majer István és a tudós Rendek József voltak tanárai. Ezeknek bölcs oktatása jó talajra talált a törekvő tanítványban, a ki a tanítóképzőben elsajátított szép tulajdonságaival sok hasznot hozott a társadalomnak. Határozott jellemmel párosult szelidségével és különösen „István bácsitól öröklött szerénységével nemcsak községében, hanem a vármegye minden körében köztisztelést vívott kimagának. — 1847-ben „Mesterképző intézeti bizonyítvány”-t nyert, a mely őt kitünő tehetségeinél fogva a legmelegebben ajánlja. — Meg is választották őt még azon év szeptember hó 17-én Nagy-Endréd, a mai Bars-Endréd községbe kántortanító-
 nak. — Itt azonban csak félévig működött; mert megfűresedvén a jól jávadalmazott lekéri kántortanítói állomás, erre a rövid működés alatt is nagy körben megismert szakember 1848. márcz. hó 15-én meghivatott és meg is választott.

Hogy mennyire becsülte őt az endrédi birtokosság, következtethető Dombay Vilmosnak azon cselekedetéből, hogy hasonló fiát, vármegyénknek volt érdemű alispánját, hozzá Lékérre adta nevelésbe s a mint

TÁRCZA.

Hófehér lilium . . .

Hófehér lilium
 Az én rózsám arca,
 Esthajnal bibora
 Pirosodik rajta.

Két, szép bogár szeme
 Mosolygó szívárvány!
 Mely keresztül ragyog
 Éltem éjszakáján.

Bibor édes ajkát
 Hogyha csókra nyújtja.
 Termelő hevével
 Szívem lángra gyújtja.

S most csak napról-napra
 A jó Istent kérem,
 Hogy csak ő legyen a
 Kicsi feleségem.

M. G.

Emlékezésed. *)

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Gyujtsunk meg szíveinkben az őszinte részvét fahyláját és a kegyelet oltárán áldozzunk néhány gondolatot Dudich Ferencz elhunyt kedves kar- és tagtársunk emlékének!

*) Léva és vidéki róm. kath. népnevelők egyesületének f. évi szept. hó 14-én Verebélyen tartott közgyűlésén felolvasta J. J. J. Ferencz.

népét inkább november havi frigykötésre tereli. Legtöbb házasság a Duna-Tisza közén, legkevesebb az Erdélyrészekben történt, — de a százezret erősen meghaladó házasság kötések közül csak 36 egybekelés volt olyan, mely a polgári házasság behozatala nélkül létre nem jöhetett volna.

A házasságban élők az ország déli részeiben vannak sűrűn; özevgy férfiak Krassó-Szörény és Lika-Krbava vármegyékben; özevgy nők a felső magyarországi érc-hegységben, Szeben és Brassó vármegyékben. Jól távol egymástól. Legtöbb nőtlén férfi van Ausztria és Stajeroszággal határos vármegyékben, legtöbb férjhez mehető leány a Morvarország és Szilézia felé eső törvényhatóságokban. Jó lenne őket összehozni.

Magyarországon minden 10000 emberből 106 lép házasságra, Irlandba ugyanannyiból fele (48) sem. Angliában az iparosok átlag 25 éves korukban nőülnek, a kereskedők 27 évvel, az értelmiségbe tartozók 31 éves korukban. Oroszországban a völegények 66%-a 25 éves korán alul van. nálunk ez csak 25%, a felénél több 25—30 év között házasodik. Legkorábban mennek férjhez a leányok Magyar és Oroszországban, hol $\frac{1}{3}$ rész kerül 20 éves kora előtt fejkötő alá. Egy házasságra esik gyermek:

Franciaországban . . .	3.1
Svajczba	4.0
Angliában	4.3
Ausztriában	4.3
Magyarországon . . .	4.3
Németországban . . .	4.6
Oroszországban . . .	5.1
Spanyolországban . .	5.4

az átlagos szám, ebből levonva 4.4.

Angliában átlag naponta 625 esküvő van, úgy hogy a nappalnak majd mindenik percére jut egy házasság kötés; a válópörök száma évente átlag 650 és azok 91%-a elválasztással végződik, — holott arra tanít a statisztika, hogy 16 nő közül, a kik a 100 éves kort elérték, 15 élt hosszú házasságban. Hasztalan is epéskedik Voltaire Zadig című bölcselő regényében, hogy a házasság első hónapját a Zendavesta a méz holdjának mondja, a másodikat pedig már az üröm holdjainak.

I. Frigyes Vilmos porosz király hajadonsági adót fizettetett minden leánynyal, ha életkora 21-ik évébe belépett. A régi Spártában Lycurgos törvénye 20 évet kívánt a leánytól, de 30 évet a legénytől, hogy házasságra kelhessen; azontul pedig a nőtlénül maradt férfit az ifjuság gunyolódása céltablájául engedte át. Dercy Uides hadvezér egy izben nem kapott ülőhelyet a színházban, mert egy ifju sem kelt föl előtte. „Neked, úgy mondták, nincsenek gyermekeid, kik ezt a tisztességet valaha viszonzhatnák.”

a következők mutatja, Dudich feladatát kitűnően oldotta meg, nevelvén a fiuból jó keresztényt, derék családapát és szorgalmas tisztviselőt. — Dudich Ferencz 1848-tól 1899. évi febr. hó 20-án bekövetkezett haláláig szakadatlanul Lekéren maradt.

Mint kántort így jellemzi őt *Zselizi* nevű életírója:

„Ha ohajtja tudni valaki, mit tesz érdemes kántornak lenni, menjen el Lekérré. Ott ünnep- és köznapiokon hallgassa meg a kántort és örömmel győződhetik meg, hogy van kántor, a ki érzéssel tudja énekelni egyházunk szép énekeit. — Szent áhitattal telik be a lélek; önként magába száll. Hátha temetéseknel hallgatja azt a mély, kellemes zengésű éneket, mely a fülbe, nem . . . a szembe, . . . a szívbe tör utat magának, hogy a kesergőkkel együtt adózzék könyeivel a gyászhangokért!”

Mint tanító az általunk ma alig ismert régi módszert igen okosan és ügyesen tudta megbarátkoztatni az ujjal s ezzel mindenkor lépést iparkodott tartani.

Tanítói állása volt az a központ, a melyből nemes tevékenysége kisugárzott. — Tudta, hogy ő nemcsak tanító; jól tudta, hogy ő kath. tanító s katolikus az iskola is, a melyben tanít, a mely hasznos ismereteken, az üdvös oktatáson kívül ama szükséges életuton vezérel, a mely a szenvedések és csalódások között az Istenhez vezet. — Tudta, hogy a kezébe adott halhatatlan lelkeket nem csupán az élet számára kell képeznie, hanem biztosítania is kell az örök életnek. — És nem elégedett meg azzal, hogy növendékeit oktatta; folytatta működését, üdvös

A régi germánok sem bocsátották meg a leánynak, ha betöltött 20 éve előtt férjhez ment; de meg tudták védeni a tolokadás ellen törvényen. A ki valamely nem rabszolga leánynak az ujját megszorította, 600 dénárba büntették; a ki a karján fogta, 1200 dénárba büntették; a ki könnyökön fölül érintette, 1400 dénárba; a ki a keblében ért, 1800 dénár lefizetésére ítélték. Bajországon már olcsóbb volt a legyekedés. A ki egy nem rableány ruháját térdig megemelte, 6 soldot fizetett bírságul; a ki a fésűjét kirántotta, 12 sold büntetést kapott.

Kalkuttában 1890-ben 36 nő orvos adott be folyamodást hogy az alkirály törvényhozás útján tiltsa be a 14 éven alul levő gyermekek házasságát, a mi ott szelénabban éghajlatunk alatt is megesik a korai házasság, mert hét Novalis szerint a szerelem néma, a görögök szerint vak, Petrarca szerint süket az ész szavára, Hornel doktor szerint meg épen kórházi állapot, és mégis ez a nyomorék hatalmasság kormányozza a világot. Mások fajerőnek nevezik, mely pihenni nem tud.

(Folyt. köv.)

— Mikor fizetessék a hetibér ?

A pozsonyi „Kereskedelmi alkalmazottak Egyesülete” elnöke Schulpe György a m. kir. Miniszterelnökhöz, a kereskedelemügyi- és belügyminiszteriumokhoz a napokban kérvényt adott be a vasárnapi munkaszünet kibővítése és a hétköznapi záróra szabályozása tárgyában, de főleg, hogy az ipari és kereskedelmi alkalmazottak mikor kapják ki hetibérüket? A figyelemre méltó kérvényből kiemeljük a következő sa'ni viszonyainkra is igen ráillő, következő részleteket, melyek megérdemlik, hogy kereskedőink és iparosaink komolyabb megbirálás tárgyává tegyék. Szomoruan tapasztaljuk, hogy a bérnek és napszámnak szombaton este szokásos kifizetése igen nagy kárt okoz a napszamosok óriási nagy részének, s különösen azok családjának. Az egész heti keresményt szombaton este kapják meg; ekkor a heti munkának vége: másnap ünnep következik, Elég ok és alkalom arra, hogy a napszamos, ki többnyire családfő, pihenésre való idejét, keservesen keresett bérét sok esetben neutelen mulatozásra tékozzolja, arra számítva, hogy majd másnap kinyugodhatja magát, vagy pedig, különösen, ha vasárnap kapja a napszámot, ami szintén gyakori és amely eljárás még a vasárnapi szünetet is megrövidíti, akkor vasárnap fogy el a bér és hétfőn heveri ki a munkás vasárnapi mulatozását, természetesen a jövedelme rovására és családjának kárára. A szombat esti és vasárnapi dobzódás és tékozlást követő hét a sanyaruság, a koplalás, a testi erők apadásának ideje, a gyermekek fejlődésének megülője. Szóval a mostani szokás a legtöbb esetben a munkás anyagi kárára, testi erőinek pusztulására, lelki tehetőségének eltompulására vezet, nem

befolyását, midőn azok már bucsut mondottak az iskolának; erkölcsi fogatkozásaikat, az értelem gyarlóságát folyton őrszemmel kísérte, javitgatta; az ifju élet hibáit, gyengéit jó tulajdonokká, erényekké képezte, hogy az általa nevelt nemzedék életerőssé váljék. — Az iskola volt az ő világa! — És hogy mennyire szerette az iskolát s mily odaadással ragaszkodott a tanítói pályához, legszebben igazolja azon körülmény, hogy a 70-es évek elején, a mikor a jegyzőséget elköltöztették a tanítószáktól, a boldogul a főbíró unszólása daczára nem a jövedelmezőbb jegyzői állást fogadta el, hanem tovább is tanító maradt.

Enyi érdem nem maradhatott, de nem is maradt elismerés és jutalom nélkül.

Midőn 1882-ben megalakult a „Léva és Vidéke róm. kath. népnevelőinek egyesülete,” a mely a lévai, lekéri és verebelyi esperességi kerületekből állott, — ez az egyesület Dudich Ferenczet egyhangulag világi elnökévé választotta. Ezen hivatalát 14 éven keresztül a legnagyobb buzgalommal és szakértelemmel töltötte be s midőn a nevezett egyesület 1895-ben még a czétényi és szent-benedeki esperességi kerületekkel nyert kibővítést és ő korára való tekintettel az elnöki állásról lemondott, a közgyűlés a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul visszalépését s az egyesület ügykörében kifejtett sikeres működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

1895-ben pedig a lekéri kör emelte őt az elnöki székbe, a mely tisztét holta napjáig közmegelegedéssé töltötte be,

1892. évi okt. hó 8-án ünnepelte 50 éves

is szólván a minden ország talpkövének, a tiszta erkölcsnek megfertőzéséről. E siralmas állapot megszüntetésére Schulpe azt javasolja, hogy a munkások hetibére a hét derekán, a (hetivásár előtti napon) fizetessék ki és a másnapi munka a rendesnél 2 órával később kezdődjék, amit azzal indokol: 1. A hetivásár napján, amikor minden élelmi cikkekkel a készletek nagyobbak és az árak sokkal olcsóbbak, mint vasárnap, nem léven ünnep, kevesebb alkalom lenne az összes heti-jövedelem egyszerre való elköltésére. 2. A megmaradt összegből házi szükségletre több jutna. 3. A vasárnapi bő költsékekre kevesebb pénz maradna, s így az a nap inkább megszentelhető lenne, jutna idő a templomra, erkölcsi épülésre, építő olvasmányra és valóban pihenőre is fordíthatnák a munkások a vasárnapot. 4. Ezen intézkedés azon czélból is óhajtható, hogy a vasárnap délelőttre összehajlódtott kereskedelmi forgalom áttétlenék a hét más napjaira, s ekképp egyrészt könnyebben volna megvalósítható a vasárnapi munkaszünet kibővítése, illetőleg annak meghosszabbítása a kereskedelemre vonatkozólag, mivel ez esetben délelőtti 10 óráról fogva az üzletek bezárása minden nehézség nélkül lenne foganatosítható, másrészt a forgalom helyesebb megosztása által megszűnnék a kereskedésekben a most különösen a köznapiokon általánosan tapasztalt pangás. A forgalom tehát csontkítást nem szenvedne, csupán a vasárnapi munka a forgalmi napokra háramlana át. Ezt az intézkedést ugyan minden munkaadó külön-külön is életbeléptethetné, de sajnos, a munkaadó és a munkások közötti pusztán logi és jogi viszony a személyes érdeklődés által megszerte még nem nemesült erkölcsi viszonyra, tehát az egyöntetűség elérésére a magas miniszteriumtól kell az intézkedéseknek származniok.

Különfélék.

Lapunk jelenszámaival befejeztük XIX-ik évfolyamunk III. negyed évét. Előfizetést nyitunk a „Bars” XIX-ik évfolyama IV-ik negyedévére.

Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetéseik eszközölésével e lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— **Közgyűlés.** „Léva és vidéki róm. kath. népeveleik egyesülete” e hó 14-én, Verebelyen tartotta meg ez évi rendes közgyűlést, a melyen a kedvezőtlen idő daczára 74 tag vett részt. — Gyűlés előtt az egyesület elnöke, Kvaszay István, zsemleéri esperes-plebános szent misét mondott, a mely után a tagok az iskolában jöttek össze, a hol az egyházi elnök kimerítő jelentése kíséretében tartott megnyitó beszédével a mai társadalmi rend felfogatását célzó

tanítói jubileumát, a mely alkalommal impozánsan és lélekemelőleg nyilatkozott meg az a nagy tisztelet és szeretet, a melylyel a messze vidék viseltetett iránta. — Ünnepet tartott a halás község és ezen a szép ünnepen résztvettek az egyházi és világi hatóságok kiváló tagjai; ott voltak szerető kartársai, barátai és tisztelői és mindannyian szívük mélyéből üdvözölték a jubiláló kedves öregot, a kihez üdvözölő sorokat intézett a főmagasságu biboros hercegprímás, továbbá: a jelenlegi beszercebányai püspök öméltsága, — Dombay Vilmos és még számosan.

1896-ban érte őt a királyi kitüntetés. Ez évnek április hó 9-én a főispán sajátkezüleg tüzte mellére az érdemkeresztet.

Családi élete is példás volt és hosszú időn át családja körében boldog megelegedés között folytak napjai. 1848-ban kötött első házasságából egy fia született. — 1859-ben nősült másodszor. Ezen házasságából 3 fia és két leánya született. — Gyermekeit a leg gondosabb nevelésben részesítette. — Fiait nagy anyagi áldozatokkal a társadalomnak derek és számottevő tagjaivá képezte. — Idősebb leánya férjhez ment; az ifjabbikat élte virágában törte le a kérélhetlen halál, a mely a gondos és szerető atyát, a buzgó tanítót, a szelid és nemeslelkű férfit f. évi febr. hó 20-án, rövid szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 77-ik, tanítószágnak 56-ik évében ragadta ki szerettei köréből.

Tetemeit a község és vidéke lakosságának legmélyebb részvéte mellett febr. hó 22-én a lekéri temetőben helyezték örök nyugalomba.

szocializmus és anarchizmus ellen szállott sikra s felkérte a papságot és tanítókat, hogy a gyermekek vallásérkölcös nevelésében támogassák egymást és karöltve igyekezzenek gátat vetni a veszedelmes tanok terjedésének. — A gyűlés megnyitása után Jaross Ferencz, társelnök Dudich Ferencz, lekéri volt kántortanító felett emlékbeszédet tartott. Az emlékbeszédet az érdemekben gazdag tanító iránt érzett tiszteletünkől lapunk tárczarovatában közöljük. — A közgyűlés ezek után röviden átvitvén a pénztárviszgalaton, egyhangulag elfogadta azon indítványt, hogy az országgyűléshez feliratot intéz, a melyben a közoktatásügyi törvény reviziója alkalmával a tanítói fizetések minimumát 500 frtra kéri emeltetni. — Egyuttal magáévátette a közgyűlés a gömör- és kishontvármegyei általános tanító-egyesületnek átiratát, a melyben a tanító tanuló gyermekei számára az ország különböző pontjain fekvő s jeles iskolákkal bíró városok területén internátusok felállítását tartja czél szerűnek és szükségesnek s elhatározta a közgyűlés, hogy ez ügyben szintén feliratot intéz a törvényhozó testülethez s azon kívánságának ad kifejezést, hogy az említett czélna a tanítószágtól eddig fizetett 2%-os nyugdíjilleték, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a nyugdíjtörvény reviziója alkalmával, a jövőre nézve minden tanítónál, kivétel nélkül 3%-ra emeltessék. — Több, kevésbé fontos ügy elintéztése után a tisztújítás Lulicsék Izidor, verebelyi esperes-plebános korelnökése mellett így ejtetett meg: egyházi elnök, Kvaszay István; társelnök, Jaross Ferencz; jegyzők, Hlaványi János és Torma János; pénztárnok, Richter Ferencz; könyvtárnok, Farkas Ákos. — Jövő évben az egyesület Nagy-Sallóban tartja meg közgyűlését. — A gyűlés berekesztése után a tagok a vendéglőben jöttek össze közös ebédre, a melyet kedélyes társalgás és számos tózt fűszerezett. — Felköszöntöket mondottak: Blay József az egyházi elnökre; ez az egyesület tisztviselőire és a tagokra; Kovács József fűssi esperes-plebános a tagok kölcsönös szeretetére; Jaross Ferencz a tanítónőkre stb.

— **A selmezbányai szabadság-szobor leleplezése.** Selmezbánya sz. kir. bányaváros közönsége a hazafias áldozatkészség filléreiből Selmezbányán a szabadságharc emlékére ércszobrot állított, hogy a lelkesülő szón, az oktató iráson kívül a képzőművészet is segítségére legyen az ujjabb s jövendő nemzedek hazafias irányu nevelésének oly fontos munkájában. A honvédszobor leleplezésének napjaul f. 1899. évi október 8-át jelölték ki. Az ünnepélyre a végrehajtó bizottság nevében Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester Léva város közönségét is meghívta. A nevezetes ünnepélyen bizonyára városunk is képviseltetni fogja magát.

— **Gyászhir.** Mélyen megrendülve veszszük a gyászirt arról a fájdalmas csapásról, melyel a kérélhetetlen sors dr. Karafiáth Márius, kórházunk köztisztviselőben álló igazgatóját sújtotta, a mennyiben nejt, dr. Karafiáth Mariusné Leidenfrost Paula urnót, élete legszebb idején, boldog házasságának közepette ragadta el a halál e hó 22-én szerető férje oldala mellől s három kedves, kicsi gyermeke köréből. A boldogult aszszony halála felett érzett őszinte részvétellel fordul Léva város közönsége a gyászoló

Elvesztettük őt, a kit oly nagyon szeretünk. Elhunyt felett bánatos és sajtó szívvel kesergünk azokkal, a kik halálával többet veszettek, mint mi; de fájdalmuk nem mélyebb a mienknél s ez a tudat adjon némi enyhülést a gyászba borított családnak, a mely legerősebb támaszát siratja a boldogultban!

Isten veled elköltöztött kedves nesztorunk!

Az az elismerés, a melyet életedben a halandó emberektől nyertél áldásos működésért, csak egy paránya legyen azon boldogságnak, a melylyel az Egek ura jutalmazzon meg téged, mint hű szolgáját! . . . „Itt hagyá lelked hüvelyét e földön; Alkotójához fel az égbe szállván. Hüit porod sirján kegyelet s a béke szelleme lengjen!”

Dr. Karafiáth Máriusné — Leidenfrost Paula.

† 1899. szeptember 22.
Mért kell válnod a hű szeretetnek drága körétől;
S árva családod uért gyászba borítani így?!
Hisz szerető sziv volt a családodnak koronája,
Melynek fényénél visszasugárza a nap!
Mért itt hagyni a boldog létnek e földi malasztját;
Es oda szállni, a hol létnek az élte titok?!
Mint a virágok a nap nyujt életet, s adja a diszét.
Napja családodnak lón; . . . s a nap égte el! . . .
Hát vane erre vigasz s gyógyír e földi világon! . . .
Ó, dicsőült szellem küldd az Egek-ből ide! —
Faragó.

család felé. Benne az árvák és szegények egyik védangyalukat veszítették, kit nemes, jó lelkéről még a színtelen áldott emlékeztető atyja, néh. Leidenfrost László oldalán tanult tisztelni és szeretni. A korán elhunyt urasszony temetése ma, e hó 24-én délután 3 órakor leend. Mély gyászba borult családja a boldogult elhunytától a következő gyászjelentést bocsájtotta ki: Dr. Karafiáth Márius a saját valamint gyermekei Erzsike, Zsuzsika és Juliska és sógorai barsi Leidenfrost László és Tódor nevében megtört szívvel tudatja, hogy felejtethetlen hűn szeretett hitvestársa, illetőleg szerető anyjuk és nővérük dr. Karafiáth Máriusné szül. Leidenfrost Paula urnő élete 37-ik és boldog házassága 5-ik évében hosszas szenvedés után Isten szent rendeléséből f. hó 22-én délután 5 órakor örök nyugalomra tért. A boldogultnak hűlt tetemei szeptember hó 24-én délután 3 órakor fognak az ág. ev. vallás szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Léván, 1899. szeptember 22. Áldás és béke drága hamvaira!

Művész körut. D o m b a y Mihály jó nevű színészünk és neje művészi körutat tesznek az országban s mint több lapársunk írja, a művészi tökély magaslátán álló előadásukkal mindenütt osztatlan tetszésben részesültek. E körutazásukban most ejtették utba Léva városát, hogy a jövő s az azt követő hét folyamán műpártoló közönségünk előtt mutassák be művészetüket. A művész pár nem ismeretlen előttünk; ez előtt 8 évvel már volt alkalmunk valóban elismerésre méltó művészetükben gyönyörködni; akkor annyira megnyerték a közönség rokonszenvét, hogy nap nap után telt ház előtt játszottak. Hiszünk, hogy a közönség ezuttal is méltányolni fogja művészetüket. Az előadások, melyek a Oroszlán szálló nagytermében fognak tartatni, e hó 28-án csütörtökön veszik kezdetüket, mely alkalmmal színre kerülnek a K o l o s t o r b a n és N ö u d v a r l á s című vígjátékok. A szobati műsor az Elkényeztetett férj és Tűkör vígjátékokból fog állani. Vasárnap színre kerülnek: Margit álmai, Bálután, Egérke.

Esküvő. Fritz Tivadar sándorfalvai állami tanító e hó 20-án vezette oltárhoz Véniss Ilona kisasszonyt, néh. Véniss volt káptalani urad. erdész özvegyének kedves leányát Léván.

Közgyűlés. A lévai önkéntes tűzoltó-egyesület október 1-én, vasárnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést tartja, melyre az elnökség az összes tagok minél tömegesebb részvételét kéri annál is inkább, mert a gyűlés egyik tárgya a tisztújítás leend.

Tánczestély. A lévai iparos ifjuság ma este tartandó, felolvasással és szavalkókkal egybekötött tánczestélye az őszi szezon első, jó sikerű mulatságának ígérkezik. A rendezőség fáradságot nem ismerő módon azon buzgólkodik, hogy a vendégeknek minél derültebb órákat szerezzen. Fiatalságunk egy részének „megjött a parancsolat, violaszin pecsét alatt,“ s mert hát „októbernek elején be kell rukkolni“, így ezen mulatság némileg bucsuestély jellegű is bír. Az estély kezdete pontban 8 órakor leend.

Hymen. Kőrös-ladányi K o p a s z Jenő eljegyezte néhai felső csallóközi Csallóközy István m. kir. houvéd százados bájos leányát Margitot.

Vasúti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a magyar északnyugati helyi érdekű vasutársaság budapesti cégének a magyar kir. államvasutak Nyitra állomásától Nagy-Emöknél és Lapás-Gyarmaton át a zsitvavölgyi helyi érdekű vasut Veregély állomásáig, esetleg innét Csiffár, Felső-Győröd és Új-Bars érintésével a magyar kir. államvasutak Léva állomásáig vezetendő helyi érdekű s rendes nyomtávolságú vasutvonala az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Mosakodás. Gyűléskor polgármesterétől a következő értesítést kaptuk: Tekintetes Szerkesztő ur! A Bars legutóbbi számában közölt tárczájára, melyet engedelmével komolyan venni nem akarjuk, a közönség felvilágosítása céljából a következő a megjegyezni valónk. Elismerjük, hogy az elmúlt napokban a nagy sötétség dacára nem volt a város kivilágítva, de ennek oka legfőként abban keresendő, hogy lámpagyújtóink világitási atalányt nem kaptak a várostól és így csak holdvilágos esteiken tartoznak szolgálatot teljesíteni, de meg valóssággal lelketlenség lett volna, olyan sötétségben csendes, világos otthonunkból kizavarni őket. Egyébként pedig a sötétben úgy sem látták volna a lámpákat meggyújtani; a mint azonban feljött a hold, nyomban eleget tettek kötelességüknek. A városi pótlékot nem törölhetjük el, sőt ha lámpagyújtóinknak világitási atalányt adunk, kénytelenek leszünk azt főlemeini, tudniillik a pótlékot.

Füredőink bezárása. Hűvös habok, fenyvesek árnyékában nem csábitja immár az izzadó emberiséget, az az egy-néhány szál mindvégig kitarító furdővendég is összehajlik a garde-robeját s felül a prűszkölő gőzparipára, hogy ismét elkezdje ott az életet, ahol valamikor júniusban elhagyta. A kényelmes kerti székeket halomra rakják biztos tető alá, a távirde gépeket kikapcsolják, s aztán — leszáll a nagy csend. E héten két vármegyei furdőhely fejezte be évadját, ezek egyike Vihnye, míg a másik Szklénó

füredő, melyek az idén is, mint előző években, különösen sok vendég látogatásának örvendettek.

Verekezés egy vasúti állomáson. Valóságos kisebb ostrom állapotot idéztek elő f. hó 17-én este 3/4 9 órakor J a n c s o k András, K o l á r i k Jancsok János még vagy 8 többi társával a garamrévi vasúti állomáson. Jelzett időben Kamina Imre és Kosarinszki János várakoztak az érkező vonatra a nevezett helyen, mikor is Jancsok és társai, minden előzetes bevezetés nélkül a pályavarrára léptek és az ott lévő Kaminát és Kosarinszkit alaposan helyben hagyták, s mikor ezekkel végeztek, megtámadták a vasúti őrt s azt is itlelgetni kezdték. Ezzel azonban nem ért véget a harc. Időközben a vonat érkezése lett jelezve, mire a támadók egy része, a vasúti töltesre ment a vonat elé és azt hatalmas közpárral fogadták az utasok nem kis rémülettel. — Ki tudja még milyen kimenetellel végződött volna a harc, ha a vonatról leszálló néhány markos tük legény véget nem szakít a dolognak, kiknek láttára a támadók elszaladtak, — Jancsokot és társait feljelentették az illetékes bíróságnak, mely egy időre bizonyára kedvüket fogja venni hasonló botrány előidézésétől.

Katonai ellenőrzési szemlék. Barsvármegye területén a folyó évben az ellenőrzési szemlék következő sorrendben fognak megtartatni. A közös hadsereg részéről: Oszlányban október hó 2-án, Ar-Maróthon 4. és 5-én, Veregélyen 7. és 8-án, Ónajon 10. és 11-én, Körömczabányán 2-án, Garam-Szt.-Kereszten, 5. és 6-án, Zsarnócán 8-án, Léva város részére 12-én, a járás részére 13-án, Ujbányán 10-én. Nagy-Sallóban 15-én, Zelizen 17-én. — A honvédség részéről: Zelizen október 2-án, Oszlányban 7-én, Léva 6-án, Körömczabányán 14-én, Garam-Szent-Kereszten 16, 17 és 18-án, Ujbányán 20-án, Ar-Maróthon 23, 24 és 25-én, Veregélyen 27, 28 és 30-án. Léva népfelkelők ellenőrzési szemléje okt. 27-én leend.

A lévai vásár, mint mult számunkban is jeleztük a következő sorrendben lesz megtartva: szeptember 25-én hétfőn baromvásár, szeptember 27-én szerdán kirakodó vásár és 28-án csütörtökön bórvasár.

Szőlő termelők figyelmébe. A földmivelésügyi magyar királyi miniszter a borkezelés czéljaitól való elhatárolás érdekében az elárulás eredményességének elérése czéljából körrendeletben kereste fel az összes s így Komárom vármegye törvényhatóságát is. A körrendelet különben az alakítandó „Pinczeszövetkezetekről“ szól. Azt óhajtja ugyanis a földmivelésügyi miniszter, hogy az 1898. évi XXIII. t. cikkben szabályozott gazdasági és ipar hitelszövetkezetek mintájára alakuljanak meg a pinczeszövetkezetek is, mert ezzel a szőlős gazdák nagyban előmozdítanák saját érdeküket. A miniszter kidolgozott alapszabály tervezetét is küldött valami kielégző példányt, melyet szőlő tulajdonosok ingyen fognak kapni, — hogy azt tanulmányozhassak. A körrendelet azt az óhajt is kifejezésre juttatja, hogy jó volna, ha e szövetkezetek már az idei szüret előtt megalakulnának, a hatóságokat tevékeny akcióra hívja fel, várván jelentésüket az elért eredményről.

Szövetkezeti mozgalom Nyitra-megyében. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület kitért programjához híven a nyár folyamán is szövetkezetek alakításával foglalkozott s egész tevékenységét e czél-ök szentelte. Hitelszövetkezeteket alakított Gejdelen és Sándorfon. Az általa alakított hitelszövetkezetek száma jelenleg 60 s ezek tagjainak száma mintegy 12000. Fogyasztási szövetkezeteket alakított a nyár folyamán: Ghymesen, Gerencsénen, Szucsányban, Pracsiczon, Koroson, Nyitra-Rudón, Tardoskeden, Köpösdön, Tökés-Ujfalun, Vittenczen, Podolán, Pogrányban, Szolcsányban, Komjáthon, Nagy-Surányban és Velusóczon, ezek tagjainak száma mintegy 3500. Még e hó folyamán és október hóban alakulni fognak fogyasztási szövetkezetek Krajnán, Veszolén, Galgóczon, Nyitra-Bajnában, Nagy-Kéren és Nyitra-Ujlakon. A szövetkezetek mindenütt igen jó hatással vannak a földmivelői gazdasági viszonyaira.

Rövid hírek. — A Duna áradásai. A Duna a mult hét folyamán a hosszas esőzések következtében annyira megáradt, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel fenntartott gátakat több helyen egészen keresztül szakította s egész Csallóközt, Komáromig, a jobb partot Győrig elöntötte. Igen sok község teljesen víz alá került. A Duna megtorlódása folytán a Vág is kiáradt s egész Ó-Gyalláig zudította szennyes habjait. A zár óriási, mert az ártéren minden elpusztult. — **Uj Kossuth szobor.** Csongrádon ma fogják leleplezni nagy ünnepélyességek között Kossuth Lajos szobrát. — **Alapkölvetél.** Esztergomban ma egy hete teték le az új gimnázium alapkövét. — **Dreyfusnak** a francia köztársasági elnök megkegyelmezett s nyomban szabadon bocsátották. Azonban, mint írják, Dreyfus becsületének helyreállítását végett újból revíziót fog követelni. — **A szent év záródokai.** A szent évben rengeteg sok ember fog Rómába záródokolni, Eddig mintegy négy millió záródokolni bejelentve.

Vérgyógyászat. Haemopátia. A fővárosban és az ország majdnem minden részében nagyban terjed és kiváló elismerésre

teszt szert ezen új gyógymód, mely hosszadalmas és súlyos betegségeket, természetes és a leggyorsabb segédeszközök igénybevételével legrovidebb idő alatt képes helyrehozni. Ezen gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője dr. Kovács J. egyet. orvos-tudor e napokban tért vissza Svéd és Németországban tett újabb tanulmányutjáról és megkezdte rendelését intézetében, Budapest, Váci-körut 18., melyet tömegesen keresnek fel mindazok, akik ideg-, szív-, gyomor-, bél-és vese-bajban, továbbá asthma, köszvény-, vér-és bőr-bántalmakban szenvednek.

Nagyothallás. Egy gazdag angol urnő, kinek Dr. Nicholson mesterséges füldobja a nagyothallást és fülzúgást megszüntette 20000 márkás alapítványt tett Dr. Nicholson intézetének azon kikötéssel, hogy ezen összegből olyanok kapjanak mesterséges füldobot ingyen, kiknek nincs módjukban, hogy azt másképp megszerezzék. — Levelek a következő címre küldendők: B. Y. Nicholson intézetnek, „Longeott“, Gunnersburg, London, W. England.

AFRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Z U H A N Y.

Jogos kérdés. A falusi tanítónak, kit tanítványai nagyon szerettek, de a község tanácsa rosszul fizetett, neve napján ékes rigmusokban adózott a kupaktanács s valogatott jó kívánságokkal bőven ellátták s végül eget harsogató éljenzésben törték ki. — Köszönöm, fiaim, hogy éltetek; hanem hát azt is mondjátok meg, hogy miből??

Az okos dada. — Miért nem nézi meg a gyermek furdővizét a hőmérővel? — Minek az? Ha a gyermek teste vörös lesz a vízben, akkor tudom, hogy igen meleg; ha pedig elékül, akkor igen hideg a víz. Egyszerű dolog ez, instálom.

Szerkesztői üzenetek.

R. E. Kapuvár. Megkaptuk. Egyenként sorra kerítjük. — M. G. Léva. Multkori üzenetünk szól újabb küldeményére is.

Irodalom és művészet.

A „Magyarország“, ez az annyira elterjedt lap nagy sikereit annak köszönheti, hogy irányzatát semmiféle magánérdek által befolyásoltatni nem engedi. A nagy közönség a maga csalihatatlan érzékével hamar felismerte ezt és innen magyarítható az a példátlan rokonszenv, a melylyel az ország olvasóközönsége ezt az ujságot felkarolta. Mindenki tudja, hogy mekkora része volt a „Magyarország“-nak a 30 éve óta ránk nehezedő politikai rendszer megdöntésében és hogy most is milyen éber szemmel örködik azon, hogy az ország folyamatban lévő politikai átalakulása nagy nemzeti céljaink biztosítására kedvezőleg történjék meg. Eme nagy cél megvalósítása végett sorakoztak a „Magyarország“ zászlaja köré az ország legkiválóbb publicistái. Kizárólag e lapnak szentelt roppant szellemi erejét a magyar publicisztika díszé és büszkesége: B a r t h a Miklós. Vezércikk-írói közé tartozik K o s s u t h Ferencz is. A lap élén pedig H o l l ó Lajos orsz. képviselő áll, a kinek nagy tevékenysége és minden közszükségünk iránti élénk érteke általánosan ismeretes. Odaadón támogatja őt munkájában dr. L o v á s z y Márton, a lap felelős szerkesztője.

Ki kell még emelnünk, hogy a *Magyarország* hirszolgálat a leggyorsabb és leg-tökéletesebb úgy, hogy ez a lap a magyar hírlapirodalomban valóságos specialitás számba megy. A vidéki olvasó ugyanis már kora reggel kezébe kapja az előtte való napnak hű, pontos, megbízható és kimerítő krónikáját. Előfizetési ára a lapnak egy évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt, 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a *Magyarország* kiadóhivatalába (Budapest, Teréz-körut 19. sz.) küldendők.

A műipar. A műipar és iparművészet jelszavai mind szélesebb körben hódítanak. A mi természetes is. A nagy művészetek nagy mestereinek alkotásait kevesen élvezhetik. Messze, idegen földeken, szétszórta, gyűjteményekben vagy magányosok szalonjaiban állanak, hol hosszú és költséges utarán, s így ritkán és keveseknek megközelíthetők. S az élet sivárságában folyton és egyre jobban szomjazzuk a szépet, a művészt, a mi lelkünknek ne elfoglalja, hanem betöltse, ne lonyugozza, hanem fölemelje. Nem nagy dolgokban, drágaságokban kívánunk gyönyörködni, a mihez nem igen juthatnánk el, mindennapi dolgos életünkkel nem is férne össze egy külön nagy művészeti világ külön élete, élvezése, mert elvonna a gyakorlati élet mindennapi tennivalóitól. A mindennapi élet aprólékos eszközeit kívánjuk csinosakká tenni, összeolvasztva az ipar tevékenységét a művészet igényeivel. Szobánk, butoraink, evőeszközeink legyenek csinosak, szép formájúak. Sok embernek van ily szép eszközökre szüksége, nem kizárhatatlanul kézzel a művész, de ha sokfelé megoszlik a termék, a nagy választék nagy változatosságot is teremt. A villany és gőz modern erője kínálja örömi hatalmát, hogy a művész mintáját megezerszerezze. Csak az eszköz s a termék nagy száma új, az eszme régi, mint helyes törekvéseink legnagyobb része,

A műipari cikkek legelső szarencsés kezű alkotói Hellas földjén éltek, de más szocialis viszonyok között másképen dolgoztak, csak a gazdagok számára, pusztá kézzel, csekély számú értékes tárgyat. De minden legkisebb eszközük is a művészi szem és gondos kéz nyomát viseli magán. Hogy a művészet mennyire érvényesülhet az ipar alkotásain, fenyesen bizonyítja az a Louvrebán őrzött remek korinthusi váza, melynek hű szines mását a Nagy Képes Világtörténet 37. füzeté hozza. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló köte. szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr.ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

Selyem damaszt

75 krajczártól 14 forint 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát foyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárak** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 50 kr., 7 frt. 80 Kétszeres — frt — kr. — frt — kr. — [Rozs 5 frt 60 kr. 6 frt — kr. Arpa 5 frt 60 6 frt 80 kr. Kukoricza 6 frt 30 kr 6 frt 50 kr. Bab 5 frt 60 kr. 6 frt 10 kr. Zab 4 frt 80 kr 5 frt 10 kr. Lencse — frt — kr. — frt — kr Koles — frt — kr. — frt — kr.

Nyilttér.

I.

L é v á n, a piac közleében elvonuló **Galamb-utcában** lévő **478. számú** ujház, utcára még beépíthető telekkel eladó.

II.

2995/1899. tksz.

Hirdetmény.

Nagy-Szece község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. I. M. rendelethez képest átalakítatik és erre egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz. az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendlik az 1892. évi XXI. t.-czben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosittatik.

E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1899. évi november hó 8-án fog kezdődni, s ettől kezdve hetenkint szerda, csütörtök, péntek és szobati napokon folytatni fog a munka befejezéseig s ezeknek teljesítésére Pogány Virgil kir. járásbíró és Demény Győző tlkvi átalakító díjnok küldetnek ki.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen avagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő: mert régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat a jobbizemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitért határnapon megkezdendő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazolói okirataikat mátsasák fel.

3) Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratik nincsenek, az átírásra 1886. évi 29. t.-cz. 15—18. §. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogokat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg es illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és végül:

4) Mindazok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy egyéb megszűnt jog van nyilvántartásilag bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmeznek, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Léván, a kir. járásbíró, mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi szeptember hó 12-én.

Pogány, kir. bíró.

Előfizetési felhívás!

Az **új évnegyed** küszöbén van szerencsénk a t. cz. olvasó közönséget előfizetésének megújítására tisztelettel felkérni.

Előfizetéseket elfogadunk és azokat pontosan s díjtalanul eszközöljük, — bármely hazai, vagy külföldön megjelent **Divat Lapra, Hirlapra, Ifjúsági Lapra, Szak-, Szépirodalmi, Humorisztikus, illusztrált lapokra és folyóiratokra,**

az eredeti előfizetési áron

Esetleges reklamációkat díjtalanul intézünk el.

Teljes tisztelettel

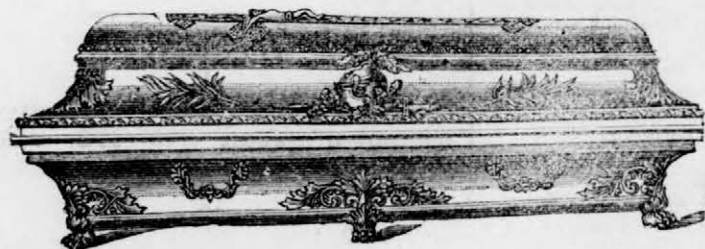
Nyitrai és Társa,
könyvkereskedése Léván.

Bars- és Hontmegye részére

ÉRCZKOPORSÓ FŐRAKTÁR KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német francia-, olasz- és orosz szabaldalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább

légmentességük miatt, mi által az ártalmas légszesz (hullaméreg) kigőzölését akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olesósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyiszintén siremlékek, vaskerítések, kereszttek, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

698./1899. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró 1897. évi 7955. számú végzése következtében dr. Gúth Jenő ügyvéd által képviselt dr. Deutsch József javára **Virág József** ellen 102 frt s jár. erejéig 1897. évi decz. hó 4-én fogatatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 420 frtra becsült következő ingóságok, u. m. gépek, butor stb. nyilvános árverésen eladotnak.

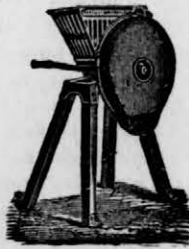
Mely árverésnek a lévai kir. járásbíró 1899-ik évi V. 31713. számú végzése folytán hátral. tökekövetelés s jár. erejéig

Léván leendő eszközzésére 1899. évi szept. hó 28. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpenzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

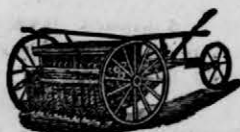
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Léván, 1899. évi szept. 11. n.

Tonhaiser,
kir. bir. végrehajtó.

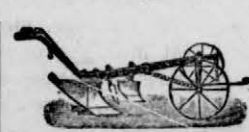

Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

kézi és sorvetőgép.

Mezőgazdasági gépparkok raktára,
Kern Testvéreknél, Léván.
Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Sackrendszerű egytetemes és mélyítő acél ekek.

A n. é. közönség figyelmébe!

Főelárusító: **Engel József** kereskedő
Léván.

Kávé.

	1 kg. frt. kr.
Jamaikai legfinomabb	2.24
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.06
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Kávé	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Jáva legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható:
Kern Testvéreknél,
Léván.

JÓ SZERSZÁM FEL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és acél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12

Kapható **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

Klein Sándor
órás- és ékszerész LÉVÁN.

„Szandrik” ezüstárúgyár (Alsó-Hámar Barsmegye) kizárólagos képviselője és raktára Bars- és Hontm. területére.

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek.

Arany férfi remontoir óra	30.— frttól	feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	”
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	7.—	”
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	6.—	”
Nikl remontoir óra egy fedéllel	4.—	”
Ingaórák farag. díjatokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.—	”
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	”
Arany karperecz (14 karat)	8.—	”
Arany függő (14 karat)	1.50	”
Arany kereszt (14 karat)	2.—	”

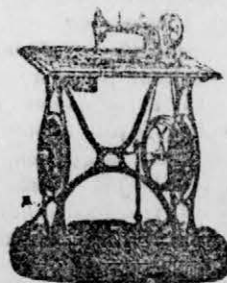
Szabaldalmazott
valódi „SINGER” és valódi „HOWE”
családi és iparos varrógépek

igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.— 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.— 39.—
Howe családi varrógépek állványval	33.— 27.—
Nagy Howe varrógépek iparosoknak	40.— 38.—
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép	70.— 58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.